

చీడ

1

కృష్ణా! అలావున్నా వేమే తల్లీ! బిడ్డలతల్లివై, సంపాదనపరుడైన మొగుడొచ్చి, స్వంతయింట్లోనంటూ రెండు పూటలా వండి వడేసే అత్తగారుండగా, గర్వంగా తిరక్క, బిక్కచూపులూ, కుక్కపిల్లలాగా తిరుగుతున్నావేమే తల్లీ! అమ్మమ్మ సుందరమ్మ వంటకుప్రకమిస్తు అన్నది. పెద్ద మన మరాలు కృష్ణవేణిని, దాని కావరాన్నీ, దాని పిల్లల్నిచూసి నాలుగురోజులింత రుచిగా వండి పెడదామని వచ్చింది హవేలీ అంతయిల్లా, కృష్ణవేణి బిడ్డలు ముత్యాలల్లే కనిపించారు కృష్ణాకి మళ్లా నెలతప్పినట్టున్నది పడలిపోయి, బడలి పోయి నీరసించి, యెక్కడవడితే అక్కడ నేలమీదే వడుకుంటున్నది లేనేవోపిక తెచ్చుకుని లేచి మళ్లాపని చేసుకుంటున్నది. అన్నం పెట్టి కృష్ణా! రామ్మా! అవని తర్వాత చేద్దువుగాని. అన్నం చల్లారుతున్నది అని పిలిస్తే వచ్చి కూచుని యింత యెంగిలి వడుతుంది మారువడ్డనే లేదు.

అత్తగారు యాత్రలు చేసివస్తానని వెళ్ళిందిట ఆమె యీడు వారు బంధువులు, చెక్కతైలు పిలుచుకెల్లారుట రెండు రోజులైంది అత్తగారు వెళ్లి నెుత్తం వది హనురోజులు యాత్ర

సుందరమ్మ అమ్మమ్మ పెందరాళేలేచి, పనిమనిషికి గిన్నె లేసి వేడికాఫీ దానిగిన్నెలోపోసింది, గిన్నెలు తోమి పోల్లిస్తే, నీళ్లుజల్లి తిరగదీసి. మళ్లాకడిగి, లోవల పెట్టుకున్నది సొన్నం కానిచ్చి పొడిబట్ట పట్టబట్ట కట్టివచ్చి, ఇడ్లీ, ఉప్పా, కాఫీ చేసింది తినేపిల్లలు తిని బడికి వరుగెత్తాకు, చుట్టాలూ,

స్నేహిత లూ చాళవన్లమీద వూళ్ళోకెళ్లారు మనమరాలి చేత తిని
పించి. కాఫీతాగించి, తానూ ఫలహారం చేసింది.

చాలా బావున్నదమ్మమ్మా ఉప్పా యిడ్లీపచ్చడి కంది
పొడి చాలారుచిగా వున్నాయి, అన్నది కృష్ణా.

మధ్యాన్నం సరిగ్గా పన్నెండింటికి భోజనాలైనై నాలు
గున్నరకి మొదలుపెట్టి అల్లువేసి అందరికీ పంచింది సుంద
రమ్మ టీ చేసి అందరికీపోసింది.

బాగుచేయాల్సిన పదార్థాలు బాగుచేస్తు మార్కండేయ
చరిత్రా. రుక్మాంగద చరిత్రా వాడిది కృష్ణావక్కనే మంచం
మీద వడుకుని సంతోషంగావిన్నది పిల్లలు నవ్వుతూ గంతు
లేడూవిన్నారు పనిమగిషి యిల్లుచిమ్ముతూ పక్కగాచూస్తు
నవ్వుతూ విన్నది.

మీరూంటే యిల్లు సందడిగా వున్నదమ్మగారు మనమ
రాలు నవ్వుతూ తిరుగుతున్నారు ఓవారముంటారా? అన్నది

అలా అంటావేం దుర్గమ్మా మీపెద్దమ్మగారు యింటికి
నిండుగా రథమంతపుంటుదిగా ఆవిడవేపు వారూ వచ్చిపోతూ
సందడి చేస్తారు.

దుర్గ చీపిరికిందబడేసింది చేతులు తివ్వుతూ అభిన
యిస్తూ అన్నది.

అ.ఆ. సందడిలేకేం, యెవ్వుడూనసే యెవ్వుడూసాధింపే
యేదోతప్పు పడుతూనేవుంటారు పెద్దమ్మగారు, అమ్మపని
అందిస్తూనేవుంటుంది, పప్పురు బిప్పనాల్లి గిన్నెలు

రెండు సార్లు కడగాలి బట్టలు పిండి ఆరేయాలి. సేయలేదు చూలాలు అని నేను పులికి పిండి ఆరేస్తానంటే, వీళ్లే దన్నారు. పిండినబట్టలు నేలమీదుంచితే లేదా పీటమీదుంచితే మళ్లాటాల్పిడు నీళ్లుపొయిస్తాదమ్మచేత మళ్లాపిండాలి ఈ ఆచారం చాలక అమ్మగారితమ్ముడు వచ్చి బకసురునిలాగా తిని అస్సకి పురెక్కించి పోతాడు ఇంక బాబూ పెద్దమ్మగారు అమ్మగారి మీద విరుచుకువడతారు ఆమె పుట్టింటారు రాగూడదుట తల్లినాలోజులుండి చేసివడదావచ్చారు సొమ్ముదింటాగికి వస్తారు వట్టి చేతులతో వస్తారు గట్టిచేతులతోవెళ్తారు అనిసాధింపు. మీవాళ్లను వెళ్ళిపొమ్మను ఇక్కడేం వనిమీదున్నారు. అంటారు బాబు అని వింటూచూస్తున్న చిన్న బాబు కామేబాబు నవ్వుతూ అడిగాడు నీవేపువాళ్లూ, మామ్మవేపువాళ్లూ రావటంలేదూ? వాళ్ళను వెళ్ళమనవేం? మా అమ్మవేపు వాళ్ళనే వెళ్ళిపొమ్మనమంటావేం?

మేనమాను తండ్రితో సమానం మా అమ్మకలవారి బిట్ట ఆమెవేపు వారు వస్తూ కూరో, నారో, వప్పో, పురగాయో, చీరోసారో తెస్తారు అని చిన్న బాబు నోరుమూయించారు.

అక్కకూతురుకి పెళ్లిదొసున్నదని అమ్మగారి తమ్ముడు గారు సంబంధాలు తెచ్చారు పెద్దమ్మగారు తనతమ్ముడు చెప్పిననేరాలు విని, అసంబంధాలు రెండు తిప్పివంపేశారు పెద్దమ్మగారి తమ్ముడు బాగా మేసి కావాల్సినవన్నీ అక్కనడిగి తీపికెళ్తాడు పేచీపెట్టుకుండా పోనేపోదాతమ్ముడు పిల్లలకి కబురుచెప్పతూ తల్లి మీదా తండ్రిమీదా నేరాలు చెప్పి ద్వేషం బెట్టు చేపి పోతాడు మీరిక్కడేవుండండి అమ్మగారు! తలవిడి

లింది, మూతి యిటా ఆటా తిప్పి చీపిరందుకుని యిల్లు చిమ్మి వెళ్ళిపోయింది దుర్గ.

రాత్రిభోజనాలయాక మనమరాలి వీపు మీద రాస్తూ, మంచం మీద కూచునివున్న సుందరమ్మ మళ్ళా అడిగింది.

అత్తగారు దయగా చూడదుటే కృష్ణా! కృష్ణపేటి పేల వంగా నవ్వి అన్నది.

దయగానే చూస్తుంది అమ్మమ్మా! కాఫీబొచ్చెలు కడగ లేవు వచ్చే పోయేవారితో చాలా బొచ్చెల కడగాల్సి వస్తున్నది. నాకాఫీగిన్నె నేతోముకుంటాలే ఆబొచ్చెలన్నీ దుర్గకి వేయి నెలలు నిండుతున్నాయి నీకు తీసికెళ్ళటానికి మీఆమ్మా రాలేదు పోనీమనుషుల్ని వంపలేదు. చాలా బలగముండాలే మీఅమ్మకూ మీనాన్న ఉద్యోగస్తుడేగా అన్నదత్తగారు అమ్మమ్మా నేనూ ఊరోకోలేక సరసమాడాలని అంటించానమ్మమ్మా పడిపూరుకో గలిగింది. లేదు. మూడురోజులు యేకబిగిన పాదించింది యెదురు తిరిగి అన్నానని మామగారూ నన్నేదటిపేశారు విసుగేసి జవాబిచ్చానమ్మమ్మా యెప్పుడూ తప్పులునావే యేం చేశానూ మొగుడు సంపాదనపరుడే సోమరిగాదు పిల్లల్నికంటూనే వున్నాను ఇప్పుడతా డాక్టరమ్మని సంప్ర దించి యెబార్తన్ చేయించుకుంటున్నారని అంటే మాకా అల వాటు లేదని కసిరి కొట్టారు బాధకలిగింది మాతమ్ముడేం సంపా దిస్తున్నార తయ్యా భూములన్నీ ఆమ్మేస్తున్నారు భార్యాకి ఉబ్బసం యేమీ చేయలేదు కనలేదు, సీజరియన్ ఆపరేషన్ చేయించాల్సి వచ్చిందిట వదివేలు వదిలినాయని గొప్పలు చెప్పుకున్నారు మీతమ్ముడు తనయిల్లాలిని ఒక్కమాటనరు

నేనెందుకు లోకువై నాను, మీతమ్ముడు యాభైవేలు అప్పు అడిగితే, మీఅబ్బాయి యివ్వలేనన్నారు. అంతటితో వదలక మామగార్ని కదిలించారు,

అప్పు యిప్పించుబావా! నీకు వరవతి బాగావున్నది, చేబదురుగాయిప్పించు, అని అడిగితే మామగారు యిప్పించలేదని, మీతమ్ముడు నామీదా మావాళ్ళమీదా బాగా చాడిలు చెప్పి మిమ్ముల్ని పొగడి యిచ్చకాలాడి, బియ్యం వప్పులూ మూటకట్టుకుపోయారు. అన్నా సమ్మమ్మా దానిమీద అత్తగారు చెడామడా నాలుగు తిట్టి యింటిగుట్టుబెటబెట్టానని అలిగిపడుకున్నారు భర్తగారామె పక్షమే వంటచేయలేదత్తగారు వచ్చి పోయేవారికి అత్తె సర్లు పెడుతూ వడ్డనచేస్తుంటే హతమారింది, మామగారూ, కొడుకుగారూ అత్తగార్ని సముదాయించారు. కోడల్ని వంపేస్తాం అన్న తరవాత లేచిందత్తగారు పంపేయటానికి నేనేమి పనిమనిషినా అమ్మమ్మా అత్తగారి తమ్ము, దొస్తున్నాడంటేనే, దడపుడుతుంది పిల్లల్ని కసురుతాడు అజాగ్రత్తగావుంటే దొంగతనం గూడా చేయగలస్తోమత ఉన్నాదమ్మమ్మా అత్తగారి జిగిని గొలుసు పోయింది స్నానం చేస్తూ. బావదగ్గరేవున్న తులసికోటలోని తులసిచెట్టుకు తాకించారుట అత్తగారు అది తొమ్మిదిశవర్లు అచీడనెందుకు వదిలించుకోదో, యెందుకురానిస్తుందో అత్తగారు భగవంతునికెరుక అని కళ్లుమూసుకున్నాది కృష్ణ,

2

చిన్నమ్మమ్మా! నేను పరిక్షకు కూచోబోవటం లేదు ఫస్ట్ క్లాస్ రాదు, మొదటి రాంకురాదు యెమ్మెస్సీలో నేటుతేచ్చు

కునే అవకాశం వుండదు వచ్చేయేడు పరీక్షరాస్తానని నాన్నతో చెప్పుకున్నాను డాక్టర్ సర్టిఫికేట్ తెచ్చి, కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ కిచ్చా నాన్నా ప్రిన్సిపాలూ దయతో, వచ్చేయేడేపరీక్ష వ్రాద్దువుగాని అన్నారు అన్నాడు జగ్గుబాబు.

చిన్నమ్మమ్మ అడిగింది యెందుకు పరీక్షలు వ్రాయవూ సోమవారం నించీ పరీక్షలు మొదలవుతున్నాయన్నారే మేము వచ్చామనా పోతాంలే అనినవ్వింది.

నిలబడేపున్న జగ్గుబాబు అన్నాడు.

అవును బాగానే వూహించావు పోతాంలే అన్నావుగానీ పోతాంలే అనాలి అలాగే చేస్తాను అంటేని యిక్కడ గవిడిచి పోవటానికే యేదోమిష పెట్టి వస్తావు పోగలవుగూడాను అసంగతి యిరుగూపారుగుకి తెలుసు పిల్లిపాలు తాగుతూ తన నెవరూ చూడటం లేదనుకుంటుందిట అని వక్కనే మూతతీసివున్న పెట్టె గుడ్డలు సద్దివున్న దానివంక చూసి, అటువేపు పెళ్ళి పెట్టె మూసేశాడు.

అంటే యేంచేసిందిరా జగ్గా? ఉన్నకానీ యేదో మీకే పెట్టుకుంటానంటుంది మీచిన్న వ్వుడు తరుచూవస్తు మీమ్మల్ని యెత్తుకు పెంచింది గాదూ, అమమకారంచావూ చూస్తానట వెంటపెట్టుకు వచ్చా అన్నది చిన్నమ్మమ్మా బియ్యం చాట అందుకుని రాళ్లు యేరసాగింది.

అవును చిన్నమ్మమ్మా! పైకి అలాగే చాటుకుంటున్నారు మీరిద్దరూ అసలు వద్దేశం పైకి చెబితే బాగుండడమ్మమ్మా!

మమ్మల్ని పనికిరాని వాళ్ళనిచేయటానికి వస్తారంతా మమ్మల్ని
 కాపాడే మా అమ్మ మమ్మల్ని వదిలివెళ్ళిందిగదూ చులకనై
 నాము చులకనమారి తల్లిలేని సుతుడు కూమారా అని భారతంలో
 గోవ్యాఖ్యసంవాదమనే పురాణానంలోచదివాను అది నిజం
 మా అమ్మ పోగానే అందరికీ గోకువై నాము. అంటే, పున్నకానీ
 యేదో యిస్తున్నట్టు కనబడుతుందిగానీ పదిరూపాలు లాగు
 తుంది, దూబరా మనిషి అసలుపున్నమాటంటే చావుండదేమో
 పున్నమాటంటే పులుకెక్కువని, మీరురాగానే, చావులేదా జబ్బు
 లేదా దార్శిద్యం మీవెంటవస్తాయి. ఓసారివచ్చారు మీరిద్దరూ
 నడకవచ్చిన నా తమ్ముడు కాంతాగావు న్యుమోనియావచ్చి
 పోయాడు నీలంగా అయిపోయి పోయాడెందుకనో తర్వాతోసారి
 వచ్చి నవ్వుడు, యింతపుడకేసిపేట్టే మా మమ్మా పోయింది
 జబ్బుయొక్కువైన నీకొడుకు రాజశేఖరం మా మయ్యను
 తెచ్చారు మీవెంట అదేంజబ్బో! అదీకదర్లేదు ఆయనా మాయం
 దోనే పోయాడు ఆమరసదేడు మామయ్యకొడుకును హాస్పటల్లో
 యెడ్మిట్ చేయాలని వచ్చారు వాడిదేంజబ్బో నెలతిరకు ముందే
 పోయాడు నాలుగోమేడే పోతాడని తెలిసే తీసుకొచ్చారేమో!
 అంతక్రియలిక్కడచేయాలనేమో ఇలా యెన్నిటికి కట్టుకో
 గలడు మానాన్న కొద్దిగానన్నా మా అమ్మకు వెరిచాడేమో
 వచ్చారు చివరికాలివిడా దక్క లేదునాన్న మే మీరిద్దరు అమ్మ
 టడెలివరీ కష్టమైంది ఆఫరేషన్ జరిగింది అమ్మాపాపా వెళ్ళి
 పోయారు. మానాన్న తాతాకారం చేశాడనీ ముందే హాస్పటల్లో
 చేర్చిస్తే బతికేదనీ వలవలాయేడిచి మానాన్నను దూషించారు.

మళ్ళావచ్చినప్పుడింకో కష్టం చూశాను మమల్ని అంటి
పెట్టుకునివున్న మా మామయ్య మీదికి నేరమెక్కింది ఆయన
కవమానంగా తోచి మాయమైనాడు బాంక్ యేజెంట్ యెంత
మంచి ఉద్యోగం!

చిన్న మమ్మా! అప్పుడు నువ్వు అంటి దావాలో చిక్కు
కున్నామనీ, కోర్టులోడబ్బు కట్టి భూమిస్వాధీనం చేసుకోలనే
వ్యవహారం మీద వచ్చారు ఈ అంటి ఫ్రెండేమామేనత్తను
మోసగించాడు ఆమెకేరాప్టర్ హోమ్ లో దాక్కుని అక్కడేయేదో
వని చేసుకుంటున్నది యెవరింటికి రాదు,

మా అక్క పెళ్లిచూపులనాడు, అక్కనుపాట పాడమని
అడిగారు, పెళ్లివారు అక్కడే హాలులో నిలబడివున్న అంటి,
మా అమ్మాయికి సంగీతంరాదు వంటమనిషిగా వనికొస్తుంది.
చేసుకోండి అన్నది అపెళ్లినిశ్చయంకానేలేదు అక్కని శపడిం
ది అరవసారి పెళ్లాడదలచివచ్చినవాడు పాటాపద్యం అక్కర్లేదు
పెళ్లిచెసేస్తే తీసుకుపోతాను గల్ఫ్ లో ఉద్యోగం పోవాలి అన
గానే అక్క పెళ్లాడి వెళ్ళిపోయింది.

మా అత్తకొడుకు చంద్రం మెడిసిన్ యుంట్రెస్స్ వ్రాయా
లని కోచింగ్ పెంటర్ కి వెళ్తూచదువుతూ తయారౌతున్నానా త్తూ
అంటి యిక్కడచెరి చేసిన అల్లరి యింతా అంతాకాను చంద్రం
యెస్ట్రెస్ ఫాస్కానేలేదు చేసేదిలేక టూటోరియల్ స్కూల్లో
ట్యూటర్ చేరాడు.

ఇప్పుడు చెల్లి, తమ్ముడు ఇంటర్ ఫైనల్స్ వ్రాయాలి
 పేవర్లు లీక్ అయినాయని పరీక్ష వాయిదా నేశారు మళ్ళీ పరీక్ష
 నితేదీర్తయనుయేనాటికి చీడవదిలే అదృష్టవంతులమే.

కష్టదశలో వస్తే మీ పిల్లలు - అవమానిస్తున్నారని మా
 నాన్నను నొవ్వనాడుతూ దీనాలాపాలాడుతూ, మోసగిస్తు
 న్నారు మానాన్నకు చీడ పట్టింది, వదిలించుకోలేక అవస్థ
 పడుతున్నాడు అలా అంటూ మూసిన పెట్టె అందుకున్నాన్నాడు
 జగ్గూ! జగ్గూ! కమాన్ లేట్ తున్నదని వీధిలో కేక వచ్చేయ్!
 అనే అరుపు విని జగ్గు అంగలేస్తూ వెళ్ళిపోయాడు.

[[•]]